

Feloldó szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. FEBRUÁR 12.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 34. SZÁM.

Előfizetési tábla.
 Kassa:
 Egész évre . . . 12. — K
 Fél évre . . . 7. —
 Negyed évre . . . 3.50.
 Egy órára . . . 1.20.
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20. — K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetéseket postás-szám-
 titással díjazás szerint.

Nem alkuszunk.

Kassa, febr. 11.

A nemzetiségi kérdésben, magyar részről sem alkunak, sem engedménynek helye nem lehet. A nemzeti állameszméből nem engedhetünk. Nem engedhetjük meg azt sem, hogy a nemzetiségek mint külön államalkotó egységek lépjenek föl. Ez volna a föderáció, aminek az ország politikában gyönyörű eredményeit szemlélhetjük. Aki a magyar állapotokat erre a mintára óhajtáná berendezni, annak előre is le kellene számolni az állam magyar jellegével. Ha a bírásokban, a közigazgatásban, vagy állami vezetés alatt álló oktatásban a nemzetiségek külön egységként szerepelnének a maguk idiomáival, vége lenne annak a magyar hegemoniának, de a magyar állameszmének is.

A történelmi fejlődésnek utjairól e kérdésben sem szabad letérni. S a történelem azt tanítja, hogy a nemzetiségek soha nem bírtak külön államalkotó egyéniséggel. Még Erdélyre nézve is vitatni lehet ezt az elvet, mert a románok ott sem szerepeltek külön egységként — ellenben a magyar nemességben, a magyar jobbagységben egyenlő jogokat bírtak a németek a magyar nemesekkel, a jobbagyok a magyar jobbagyokkal. Az alkotmányosság újabb alakjában sem változott e szerep. A nemzetiségek választók voltak a magyarokkal azonos föltételek mellett, sőt a cenzus aránytalansága folytán a felvidéki megyékben aránylag előnyben voltak a jobbmódu alföldi kerületek fölött. Árvában már két forinttal választó volt a tótnyelvű honpolgár, az Alföldön harminc forint adó sem volt mindenütt elegendő a cenzushoz. Ez aránytalanság mellett mégis folyton panaszkodtak a magyarok nyomásáról, holott a valóságban egyes nemzetiségi kerületek óriási előnyben voltak.

Jogosan várhatja a magyar közvélemény, hogy a nemzetiségek tegyenek bizonyosságot az állameszméhez való hűségükről. De nem amolyan szociálista módra, hogy ha nincs általános választói jog, nincs haza sem.

Mert a haza mindenkor megvan, kötelező a hűség iránta akkor is, ha külön óhajtásai nem is teljesülhetnek. Az államhoz tartozás a geográfiai és jogi viszonyok következtése és nem a polgár szerződése egy másik szerződő féllel.

A nemzetiségek elismerése megbontaná az egységes állameszmét s a föderációnak utvesztőjébe vezetné az egész magyar politikát. Elég tanulságot ad eziránt Ausztria, pedig ott a tartományok külön egyénisége már magában is a szintetikus állameszmét valósítja meg. S még itt sem lehet fentartani az alkotmányos kormányzást, nem is szólva arról, hogy a sokféle nemzetiség mind más és más irányba huzza az állami erőket.

Ezért akinek lelkében él a történelmi jog, annak nem lehet elismerni a nemzetiségek külön egyéniségét. Egyenlő jogot adni nekik, mint minden honpolgárnak, ez kötelesség. Külön jogot adni a magyar nyelv s a magyar kormányzás rovására azonban bűn a haza ellen.

— Kossuth Ferenc bécsi utja. Több lap mai számában azt írja, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter szombaton Bécsbe utazik, hogy kihallgatáson jelenjék meg a királynál. Mint illetékes helyről értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak, a mint hogy merő kombináción alapulnak az összes erre vonatkozó híresztelések, mert nem állapítható meg előre, hogy a miniszter egészségi állapota mikor engedí meg a bécsi utazást.

A husdrágaság ellen.

— Ismét ankét készül. —

A múlt nyáron nagy hűhóval, de annál eredménytelenebbül járt drágasági ankét, mint értesülünk, e hónapban ismét életre kél. A huspiac árak az utóbbi időben erősen emelkedtek s tekintettel a takarmányhiányra, a drágulás még jelentékenyebbnek ígérkezik. S éppen ez az, amit a drágasági ankét meg akar akadályozni.

Hogy minő módon tervezik a védekezést, a fogyasztó közönség jogos érdekeinek a biztosítását, az majd a tanácskozások során elvállik. Az tény, hogy a nyári mozgalom idején is sokat beszéltek e témáról, kisebb-nagyobb bizottságokra szakadozva keresték a védekezés módját, de hát, mint

az eredmény mutatja, vajmi kevés sikerrel. A husvágók ideig-óráig a mozgalom hatása alatt enyhítettek az árakon, de azután visszatért a régi állapot, sőt egyesek szerint, ma a husárak még az eddiginél is drágábbak.

Mert természetesen, a körhangulatnak megfelelően, a mérsárosok telhetetlenségéről kellene írunk. Nem tesszük. Nem egyszerűen azon okból, mert a husdrágaságnak, meggyőződésünk szerint mélyen fekvő okai vannak.

Ilyen a többek között a takarmányhiány, amely miatt most az élő marha ára napról-napra emelkedik s a tavasz felé közeledve, még magasabbra száll. A takarmányhiány okozza, hogy kevés hizó állat s ami van, annak az árát a középosztályhoz tartozó jövedelmű családok nem is tudják megfizetni. Tehát drága pénzen, még jó hushoz se tudunk jutni. Es miután a takarmányhiányon pusztán ankétal segíteni nem lehet, — hiszen annak következményei a mérsárosok is érintik — bár mint is szeretnők, hogy a drágaság megszüntetésére irányuló mozgalom sikerrel járjon, őszintén szólva nem várunk eredményt tőle. De azért, ha az ankét tagjai úgy érzik, hogy megtaláljuk a kellő orvosságot, — minthogy fogadkoznak — akkor fel a munkára nem szabad késkedni egy napig sem.

A garadnai birtok ügye.

— Befagyott a parcellázás. —

Két vagy három év előtt a városi közgyűlés elhatározta, hogy a garadnai birtokot a község lakosságának eladja. Ez a határozat lelkes jelenettel járt. A közgyűlés tagjai mintegy magasabb szociális gondolatból vezérelve, foglalkoztak a garadnai néppel, mely mind máig a város egységes birtoka miatt, nem tudott annyi földet szerezni, hogy azon gazdálkodhasson s abból megéljen. A szociális felbuzdulás hevében, annak az állapotnak az ecsetelése is felszínre került, hogy a garadnai férfiak éppen a föld hiánya miatt kénytelenek voltak Amerikába vándorolni s a falu ez okból nem fejlődött. A kivándorolt férfiak azonban Amerikában pénzt szereztek, rendelkeznek ez időszert ama eszközök felett, melyekkel a földszerzési vágyakat kielégíthetik.

A határozat ma is megvan, most úgy értesülünk, hogy a város még e hónapban újra kiírja a versenytárgya-

SWÄRDSTRÖM

Jegyek előre válthatók Vitéz J. könyvkereskedésében 7, 5, 3 korona árak mellett.

Vasárnap, 1909. február 28-án este 8 ó. a Schalkház-szálló disztermében
 ≡ négyes bucsu dalestélye. ≡

lást a garadnai birtok hat éves bérletére, mely 1910. december 1-től kezdődik. Az a tény, hogy újabb bérletet fognak hirdetni, egyúttal annak is beszédes bizonyossága, hogy a garadnai birtokeladás ügye a kutba esett. A garadnai gazdák nem jelentkeztek volna a föld megvásárlására s a közgyűlési határozat az érdeklődés hiánya miatt önmagától megsemmisült.

Csakhogy mi úgy emlékszünk, hogy a mikor a birtokeladás szóba került, a főindok úgy hangzott, hogy maguk a garadnai gazdák kívánják a birtokvásárt s a közgyűlés éppen ennek az óhajásnak honorálása gyanánt rendelte el az eladást. Nagyon hasznos dolognak tartanók, ha valamelyik városi képviselő ezt az ügyet a közgyűlés előtt szóba hozná s a tárgyalások menetét, illetőleg felvilágosítást kérne a városi tanácstól. Mert a határozat kimondása óta, e tárgyban egy szó sem hangzott el a városi közgyűlésen.

Irtóznak az ujitástól.

A cselédügy ellenségei.

Kossuth Lajos városi tanácsos egy minden tekintetben életrevaló, gondosan kiépített ideával lépett a tanács elé, mely javaslat, mint ismertettük volt, a cselédügy rendezésére irányul. A cselédotthonnal kapcsolatos, városi cselédhelyező-intézet terve a közönség körében osztatlan tetszéssel találkozott. A sajtó, a közönség hangulatához híven, szívesen üdvözölte az ujitást s a családokban máris türelmetlenül várják a cselédmizériákat megszüntető intézmény életbe lépését.

Majdnem azt mondhatnók, hogy ritkan találkozott idea olyan egyhangu helyesléssel, mint ez a javaslat. És mégis. A városi közgyűlés tagjai között akad egynéhány, nem sok, akik minden ujitástól irtózva, ez ellen a javaslat ellen is dolgoznak. Ezeket a bácsikat, akik a kortól már jó régen elmaradtak, jól ismerjük. Kerékkötői ők minden friss, eleven, ujszerű gondolatnak. Egyéb érdeklődés hiányában, a taktikussággal hozakodnak elő s a deficitből való aggodalmat állítják a vita serpenyőjébe. Az ismert módszer szerint, a cselédotthont is, azért nem akarják, mert az esetleg deficitet hozhat.

Első sorban is meg kell nyugtatnunk az aggodalmaskodó öregeket, hogy ez az intézmény nem fog deficitet jární. A javaslat pesszimistikus számításon alapult. Lehetetlen, hogy a valóságban a számvetés meggyűljön. De még ha kezdetben rá is fizetne a város a cselédközvetítésre, annyit csak megérdemel Kassa közönsége, hogy a drága közterhekből valami csekély összeg olyan intézmény fenntartására fordíttassék, melynek hasznát mindenki kivétel nélkül látja. Az pedig nem lehet döntő szempont, hogy a magántulajdonban levő cselédhelyezők anyagi kárt szenvednek az új intézmény létesítése következtében. Csukják be a boltot, ha úgy vezették kenyér kereső foglalkozásukat, hogy a városi hatóság beavatkozása vált szükségessé.

HIREK.

Az alkoholista virtus.

Nagyon folyik a küzdelem az alkohol ellen. Eppen ideje már. Csakugyan szükség van intézkedésekre, megelőzőkre és orvoslóakra egyaránt. De főleg: megelőző intézkedésekre. Es ha a programmszerű munka nem merül ki szalmalángolásban, meg nagy füstben, hanem derekason és keményen folyik, nincs benne kétség, hogy a cél sokkal hamarabb megközelítetik, semmint a tamáskodók képzelnék.

Divatos dolog, kicsinylőleg beszélni némely mozgalomról, amilyenek például az alkohol, vagy a párbajellenes mozgalmak. De még divatosabb, semmit sem komolyan venni, ami komoly. A manó tudja, ki csempészte bele a közvéleménybe azt az erősen és jellegzetesen kávéházi világnézetet, melynek első törvénye, hogy a világ teremtésétől kezdve Bosznia anneksziójáig, minden és mindenki csak „ilyen fiatal” és „ilyen simon”. Az meg egyenest régi, de mindég megújuló kirokítéma, hogy a párbajellenesek összevesznek a kongresszuson és végül párbajoznak egymással; meg hogy az alkoholellenesek gyűlés után valami törzsvendéglőben banketteznek és hajnalig tartó murit rendeznek. Ez a furcsa gondolkodás azonban csak felületes, csak annyiból van még, amennyiben az emberek többsége mostanában röstell komolyan gondolkodni. Nem divat komolyan lenni. Nos, de ez csak felületesség, mert utóvégre mindenki komolyan veszi — titokban — az életét és egyebek közt meg is dolgozik érte keservesen.

Hát így vagyunk az alkoholizmussal is. A legtöbb ember csak azért lumpol, csak azért iszik, mert ez a divat. Nem inni, nem részegkedni: nincs erkölcsi bátorsága, mert megszólják, hogy pipogya fráter. Hogy nem ember. Mert az embert, a közmondás szerint is, az különbözteti meg az állattól, hogy vizet csak vevőszükségben iszik, egyebekben meg pezsgőt, bort, sört, pálinkát. Kérdés ugyan, hogy ez a különböztetés az állatoknak válik-e szegényükre vagy pedig az embereknek; sőt kérdés marad még akkor is, ha a közmondás az emberek javára írja ezt a differenciát.

Minden jóra való ember tartsa kötelességének, hogy igyekezzék új felfogást terjeszteni ismerősei révén a társadalomban az alkoholérvetést illetően. Ne tekintsük legkiválóbb ferfiúnak azt, aki kilenc liter bort kebelez be anélkül, hogy az asztal alá kerülne; és ne tekintsék életrevaló fiatalembernek azokat, akik a lumpolásban előljárnak. Mert hát így van ez manapság. Egészen így. Az ifjuság azért nem tanul, azért nem dolgozik, — mert azzal véli életrevalóságának tanujelét adni, hogy ha minél hiresebb éjszakai alakká válik. Hiszen vannak erre eklatáns példák.

— Az izr. leányegylet vasárnap e hó 14. én d. u. 5 órakor a Schalkház nagytermében zene- és ének-számokból, felolvasás, szavaltat és egy egyfelvonásos vígjáték előadásából álló műsorral jótékonycelu zártkörű házi estélyt rendez, melyen az egyleti tagokon kívül színházi tagok is szerepelnek. Erre az estélyre az egyesület pártoló tagjait ezuton hívja meg a rendezőség. Nem tagokat a rendes tagok személyesen és a rendezőség posta útján hív meg. Belépti díj a pártoló tagoknak 2 korona.

— A Munkásgimnázium első fecskeje. A Munkásgimnázium elnöksége nem akarta a társadalom egyes tagjainak, akik mindenfelől nagyon igénybe vannak véve, áldozatkésztségét megterhelni. De ma megérkezett az első önkéntes adomány. Tyrnauer Samu a Magy. Ált. Hitelbank Kassai fiókjának főnöke igen meleg sorok kíséretében 25 koronát küldött a nemes célra. A

Munkásgimnázium-bizottság ez uton is hála-lásan köszöni az adományt.

A Munkásgimnáziumban szerda estőnként folynak a nagyon látogatott előadások. Szerdán dr. Sidlauer Jenő orvos tartott igen szép és hasznos előadást: Az első segélynyújtásról.

— A VI. zsur jövedelme. A február hó 7-én tartott VI. társadalmi zsur összes bevétele 441 korona, kiadása 151 korona, tiszta jövedelme tehát 290 korona volt. A rendezőség ez uton is halás köszönetet mond a szereplőknek, valamint Tóthné Huszka Ágnes, Zakariás Sándorné urnőknek és Batek Zoltán urnak, akik jeles növendékeiknek a zsuron való bemutatásával, a zsur sikeréhez hozzájárultak. Ugy szintén köszönetet mond a rendezőség, a női gazdasági tanintézet ama növendékeinek, akik a zsur háziasszonyainak a tea felszolgálásával segédkeztek. A legközelebbi zsur március hó 7-én lesz, miután az egyik zsur a február hó 21-én megtartandó piknik fogja pótolni.

— Változás a rendőrségen.

Varga László tb. rendőrkapitánynak 52 évi szolgálat után való nyugalomba vonulásával egy fogalmazói állás megüresedik. Az előlépés rendje szerint ez állásra Hudopkó István segédfogalmazó van kiszemelve, aki a bünyügyi osztályban működik s képzett s szorgalmas, agilis tisztviselője a rendőrségnek. A városi törvényhatóság tagjai osztatlanul Hudopkó köré sorakoznak, akinek megválasztása ilyen formán biztosra vehető. A segédfogalmazói állásra már erősebb vetélkedés ígérkezik. A rendőrség több fiatal tisztviselője pályázik erre az állásra.

— Esküdszéki tárgyalások. A kassai kir. törvényszéken, e hónap 15-én kezdődnek az esküdszéki tárgyalások. A tárgyalásokat Goth Ferenc törvényszéki elnök és Rutkay János törvényszéki bíró, mint az esküdtbiróság elnökei felváltva kezelik. A tárgyalások sorrendje a következő: Febr. 15-én: Nagy Samuel és társa, szándékos emberölés; febr. 16-án: Kakora János gyújtogatás; febr. 17. Krumpák János és 2 társa szándékos emberölés; febr. 18. Ondrey János szándékos emberölés; febr. 19. Czendi Miklósné gyújtogatás; febr. 20. Vajda József nyomtatvány utján elkövetett ragalmazás és becsületsértés; febr. 22. Stein Dezső Adolf nyomtatvány utján elkövetett izgatás; febr. 23. Bertók István és társa halált okozó súlyos testis.; febr. 24. Kovács István és 2 társa szándékos emberölés; febr. 25. özv. Pochlotka János gyilkosság kísérlete; febr. 26. Medve István és társa szándékos emberölés; febr. 27. Adamcsik György szándékos emberölés.

— Állásnéküli okleveles tanítók és tanítónők figyelmébe. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter rendelete értelmében azok az okleveles tanítók és tanítónők, akik rendes állás hiányában helyettesítést is elvállalni hajlandók, évenként összeírandók lévén, a Kassán és a vármegye területén lakó ilyen tanítók, ha a jegyzékbe felvételre kívánnak, oklevéllel és működési bizonylatokkal fölszerelten e hó 16-ig jelentkezhetnek a kir. tanfelügyelőnél.

— A kassai hölgyek piknike. Most már egész bizonyos, hogy a febr. 21-iki jótékonycelu piknik, nemcsak külső pompa és változatosság tekintetében emelkedik majd ki az eddig lezajlott többi bálók sorából, hanem látogatottságánál fogva is. Városunk egész intelligentiája, társadalmunk minden számottevő tagja készül reá s jelen lesz és bizonyára mindenki a legnagyobb meglepődéssel fog visszaemlékezni a szép és kedélyesnek ígérkező estére. A rendezőség ez uton is közhírré teszi, hogy bár kü-

Vonóféle attrakciók, mókák és trükkök fogják szórakoztatni a közönséget, az utóbbi időben szokásos cabaret ezuttal nem lesz. Éjfélikor nagy álarcos felvonulás fogja a közönséget szórakoztatni s a mulatság kedélyességét emelni. Ezután kezdetét veszi a tánc, mely természetesen csárdással kezdődik. A cotillion pontban egy órákor következik, mely magában foglalja a többi figura közt a „szerogert” is. Ismételjük, a buffeten minden szigoruan fixirozott árban lesz kapható, előre megváltott szelvények alapján, tehát hangsúlyozzuk, minden jótékony pumpolás teljesen ki van zárva. A legközelebb közölni fogjuk a buffet és sátrakban segédkező hölgyek névsorát.

— Városi fa-eladás. A városi erdőkből kitermelendő 306 tömörkőbméter tölgyműfa kerül a legközelebbi eladásra. A fa értékesítés fölött, mint értesülünk az e havi közgyűlés fog határozni.

— Nagy inség Ungmegyében. Beregszászról írják: A hosszú tél rosszabbította a helyzetet és a megye számos községében a lakosság inséggel küzd. E mellett az erdőüzletben beállott pangás következtében a lakosság munkát sem kap. Ősz óta hust egyáltalában nem eszik a nép. A főzéshez vöröses, piszkos denaturált marhasót használnak. Az új végrehajtási törvény következtében a hitelezők követeléseiket beperelték és dob alá kerül a nép ingó-bingója. A nép sápadt arccal bolyong az utcán, mert csak kukoricapépből készített lisztből, kenyérnek alig minősíthető táplálékot eszik. A vármegyéhez számos jelentést küldtek a nép borzasztó helyzetéről, azonban segítség mindezeideig nem érkezett. A helyzet annál kétségbeejtőbb, mert a tél szigorú és a lakosság még hosszú ideig nem juthat kereset-hez. A szolyvai és a vereckei járásban ráadásul a farkasok nagyon elszaporodtak.

— Adomány. A kir. Törvényszéki fogházörök a folyó hó 6 án rendezett táncmulatságuk jövedelméből 20 koronát küldtek be a főkapitánysághoz a szerencsétlenül járt ajkai és resciai bányamunkások családjainak felségélyezésére. Az adomány rendeltetési helyére küldetett.

— Az orvos tragédiája. A minap meghalt Girálton (Lepjeres közelében) Steinauer János dr. tapolyi járásorvos. A harmincegy éves férfi halálát tragikusá teszi, hogy hivatásának lett az áldozata: skarlát betegeket gyógyított, ráragadt a betegség és négy nap alatt belehalt. Steinauer ezredorvos volt, de tíz évvel ezelőtt beleszeretett egy szegény leányba s hogy feleségül vehesse, ott hagyta a katonaságot. Tíz évig járt jegyben a leánnyal, míg végre felevvel ezelőtt megválasztották a tapolyi járás orvosává s oltárhoz vezethette matkáját. A megboldogultat nagy részvétellel temették el Girálton.

— A katonatiszt és a betörő. A minap különös éjszakai jelenet játszódott le Szófiában, egy katonatiszt és egy betörő között. A tisztnél éjnek idején betörték s amikor a rabló a főhadnagy ruháit összeszedte, az egyik zsebből a cigaretta-tárca nagy zörrejjel a földre esett. A lármára fölébredt a tiszt és nyakon ragadta a betörőt, közben pedig az inasáért kiáltozott, akinek segítségével alaposan elverte az éjszakai látogatót. Csak azután kérdezte meg a betörőtől, hogy miért kereste föl éppen az ő lakását?

— A nyomor kergetett a bünbe, rimánkodott a rabló könnyek között, két nap óta nem ettem meleg ételt s hideg szobában didergek.

— Hát azt hiszed, hogy nekem most, a hónap végén jobb dolgom van, mint neked? Nem látod, hogy a pohárban befagyott a víz? Két nap óta én is hidegen élek.

Azután lefogatta az inással a rablót s

megvizsgálta a zsebeit s mikor tíz frankot talált nála, ujjongva kiáltotta:

— Téged az Isten küldött hozzám. Most legalább lesz meleg szobám és forró teám.

A rablót azután kidobták, de meghagyták neki, hogy elsején jöjjön el a tíz frankjáért.

Színház.

— Az ember tragédiája iránt az érdeklődés nem lanyhul. Tegnap is zsulolt ház élvezte Madách Imre remekét s lelkesen tapsolt a kitünő előadásnak. A pénteki előadás iránt is igen nagy a közönség érdeklődése s a jegyek kelendőségéből ítélve újabb zsulolt házra számíthat a színház.

— IV. Henrik. Shakespeare egyik legszebb, de egyuttal legkevésbé játszott remekét IV. Henrik színművét e hét szombatián adja elő a kassai társulat. Ez a klasszikus est annál is inkább figyelemreméltó, mert Faragó Ödön, mint a darab rendezője, teljesen önálló munkát végzett a színrehozatal körül. A szenirozást Faragó végezte s különösen arra helyezte súlyt, hogy a színmű komikuma urálja a színpadot. A IV. Henrik-ben fordul elő Falstaff híres alakja s ezt a kiváló szerepet Faragó Ödön játssza. A szombati előadás, tekintettel arra, hogy IV. Henrik még Kassán színtre nem került s általában a vidéki színházak műsorán nem szerepel, valósággal bemutató számba megy s már jó eleve a komoly színeszi feladatok iránt érdeklődő közönség figyelmét kihívja.

— Svárdström hangverseny. A február 28 án Kassán hangversenyező Svárdström-nővérek néhány nap előtt művészetükkel Budapest közönségét bámulatba ejtették. A Pesti Hírlap febr. 6 iki száma a Svárdström-négyes hangversenyéről a következőket írta.

A Svárdström nővérek, akik közül Svárdström Valborg csak primus inter pares, de akik egytől egyig kiváló jelenségek a dal-éneklés terén, pénteken este együttesen és külön-külön is gyönyörködtették azt a nagyszámú és előkelő közönséget, amely a Royal disztermét zsufozásig megtöltötte. A kiváló művésznők minden egyes dalát lelkes ovációkkal fogadta az est közönsége. A pénteki hangverseny újabb bizonyágát adta, hogy mindenikük külön-külön is kiváló művészi jelenség, de igazi diadalt csak akkor aratnak, ha együtt énekelnek. A gazdag és értékes műsor első számait Svárdström Valborg éneke töltötte be, aki Schumann és Grieg dalait énekelte mindenkéül föltött sok érzéssel és briliáns technikával. A Sigriddel énekelte kettőse, Brehms dala, valamint a hármás énekszámok, amelyben Astrid alt-szólamá mindenütt nagy hatással érvényesült, valósággal elragadtak művészi élvezet-hez szokott közönségünket is. De a közönség lelkesedése akkor jutott tetőpontra, amikor a négy nővér együtt ragyogtatta ritka énekművészetét. Bellmann, Josephssen, Kienzl dalai, egy-két svéd népdal s a befejező Gänsemarsch és Bauernhochzeit voltak a föltötte élvezetes program kiemelkedő számai. A hálás közönség az elismeréssel egy csöppet sem fukarkodott s bőven elhalmozta virággal is a Svárdström-nővéreket.

A Svárdström-négyes kassai hangversenyére jegyek Viléz A. könyvkereskedésében (Fő-utca 75.) 7, 5, 3 és 2 korona árban válthatók.

Színházi műsor:

Csütörtök: Jótékonycélu előadás. Műsor: Dalárdák fellépése. — Cigánykarok versenye. — Kabaret.

Péntek: Az ember tragédiája. Szombaton: IV. Henrik. Színmű. Vasárnap; d. u. A csikós. Nepszínmű. este Rezervisták. Énekes b. Hétfő: A boszorkány. Dráma.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 11.

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt.

Visontai Soma beteresztette az igazságügyi bizottság javaslatát a darabontok megbélyegzése tárgyában, amelyet a Ház elfogadott.

Ezután Nagy György megokolta saját indítványát, amely azonban tárgyalanná vált és így a Ház nem jávult hozzá ahhoz, hogy Nagy Gy. indítványát kinyomassák.

A földadóreform vitáját a 30. szakasznál folytatták. Mezőfi Vilmos még a tegnapi ülésen indítványt tett a földadominimum érdekében. Erre vonatkozólag 20 aláírással névszerinti szavazást kértek. Minthogy azonban csak 15 aláíró volt jelen, elnök a névszerinti szavazást mellőzte. A Ház az eredeti szöveget fogadta el.

A 31. szakasznál Reök Iván, Mezőfi Vilmos és Nagy György jelentéktelen módosításokat ajánlanak. Polónyi Géza előnyöket kíván biztosítani az elemi csapás által sujtottaknak. Mérey Lajos indítványát Wekerle is magáévá teszi, mire a Ház elfogadja.

Ezután minden vita nélkül elfogadták a javaslat többi szakaszait.

Elnök konstataulta, hogy a Ház a földadó javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta, mire az ülés véget ért.

Az új osztrák kormány.

Bécs, febr. 11.

A Wiener Zeitung mai száma közli az új Bienerth-kabinet kinevezéséről szóló legfelsőbb kéziratokat.

Bolgár dr. szabadlábán.

Budapest, febr. 11.

A törvényszék ma szabadlábra helyezte dr. Bolgár Ödönt, Szluha Pálné operálóját, akit legutóbb 9 hónapra ítélték. Az elítélt orvos tizezer korona kauciót tett le.

Öngyilkosság egy hir miatt.

Budapest, febr. 11.

Néhány lap megírta, hogy az erzsébetfalvi temetőőr hullákkal etette a malacait. Ennek a temetőőrnek a kis lánya ma öngyilkosságot követett el, mert iskolatársnői folytonosan ezzel a hirrel bosszantották.

Véres párbaj.

Budapest, febr. 11.

A zugligeti Fácán-vendéglőben ma W. L. magánhivatalnok és E. J. mérnök egy-szeri golyóváltás után kardpárbajt vívtak, amelyben az utóbbi életveszélyesen megsebesült.

Takarmányhiány.

Arad, febr. 11.

Aradmegyében a Takarmányhiányok oly nagy mérvet öltöttek, hogy gazdasági felügyelők felterjesztésben kérik a minisztert a bajok orvoslására.

MEGHIVÁS.

A SZIKSZÓI TAKARÉKPÉNZTÁR XXXVII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1909. február hó 28-án, délután 3 órakos tartja meg a részvénytársaság üzleti
helyiségeiben, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a zárszámadás, a mérleg és a nyereség felosztása tekintetében.
4. Felmentvény megadása.
5. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.

Szikszo, 1909. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg és a jelentések a részvényesek által az intézet helyiségében bármikor megtekinthetők.

Tartozik. **Mérleg-számla 1908. évi december hó 31-én.** Követel.

Főkönyvi lapszám	Vagyon.	Összeg		Főkönyvi lapszám	Teher.	Összeg	
		K.	f.			K.	f.
5	Pénztárkészlet	25471	17	1	Alaptőke	120000	—
8	Váltók	1946251	94	2	Tartaléktőke	94000	—
6	Ház	49526	—	10	Betét	1314636	58
7	Butorok és felszerelvények	800	—	55	Visszleszámitolás	458632	—
9, 18, 19, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 50.	Folyószámlán	9833	81	17	Föl nem vett osztalék	348	—
51	Átmeneti visszleszámitolási kamat	4142	53	9	Átmeneti váltókamatt	15702	72
				27	Tőkekamat-adó	2812	54
				35, 38, 4	Folyószámlán	1166	81
					Nyereség áthozat 1907. évről	425189	
					Nyereség	2447491	28726 80
		2036025	45			2036025	45

Tartozik. **Veszteség- és nyereség-számla 1908. év december 31-én.** Követel.

Főkönyvi lapszám	Veszteség.	Összeg		Főkönyvi lapszám	Nyereség.	Összeg	
		K.	f.			K.	f.
11	Betét kamatt	57177	41	39	Mult évi nyereség maradvány	4251	89
24, 25, 26, 27	Adók	13365	19	9	Váltó kamatt	132435	57
23	Illeték	311	44	14	Üzlet díj	6305	81
16	Üzleti vegyes költségek	4284	32	15	Késedelmi kamatt	237	58
18	Perköltségek	209	20	20	Részvény átiratási díj	90	—
54	Visszleszámitolási kamatt	20956	12	51	Házbér jövedelem	291	66
42	Tiszteletdíjak	4200	—	47	Betét kamatt jövedelem	194	33
44	Igazgatóság díjazása	4780	—	22	Beszédési díj	30	50
45	Felügyelő-bizottság díjazása	1224	—				
21	Személyzeti fizetés	8602	86				
	Nyereség áthozat 1907. évről	425189					
	Nyereség	2447491	28726 80				
		143837	34			143837	34

Szikszo, 1908. december hó 31-én.

Buday Andor
pénztárnok

Putnoky Sándor
igazgató

Thassy Miklós
h. főkönyvelő

Bródy Vilmos al. ig.

Bárczay Sándor

Deutsch Mór

Fáy Árpád

Fried Márton

Gagy János

Dr. Gönczi Adolf

Dr. Kemény Vilmos

Platthy Mihály

Ráczkevy Károly

Reichmann Sámuel

Br. Sardagna János

Stamberger Ernő

Telegdy István

Gróf Vay Tihamér

A felügyelő-bizottság:

Dobozy Ferenc
elnök

Kiszely Albert
alelnök

Tillhaas Lajos
jegyző

Bárczay Zoltán

Okányi József

Rimay Zoltán